GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 21 — Rok I. Włocławek, piątek 25 stycznia 1946 roku. Cena 2 złote

Wojna Europę zbudziła

Drobne nieraz wobec światowych wydarzeń politycznych momenty posiadają dobitną wymowę i wymagają głębszej analizy. Wchodzą one bowiem w wewnętrzny stan faktyczny, w układ i równowagę zjawisk, naświetlają wyraziście prawdziwe oblicze.

To też nie od rzeczy będzie omówienie dwóch wydarzeń, które — jakkolwiek zaszły w dwóch odległych od siebie miejscowościach — dadzą się sprowadzić do jednego mianownika.

Przed kilkoma dniami przeczytaliśmy doniesienia telegraficzne, że w pobliżu Regensburgu, w willach podmiejskich znaleziono ciała trzech amerykańskich oficerów, zamordowanych przez niemców. — W powiecie niemodlińskim została zamordowana Cecylia Müller, która złożyła zeznania przed komisją badań zbrodni niemieckich.

Oba te wypadki odbiły się na wi downi politycznej jednobrzmiącym echem. Władze amerykańskie wdrożyły energiczne śledztwo celem wykrycia sprawców a jednocześnie wydały rozkaz, by żołnierze amerykańscy nosili przy sobie broń. Władze polskie wszczęły energiczne dochodzenia.

Amerykanie zrozumieli doskonale, że znajdują się w kraju wroga, który nie łatwo się pogodzi ze stłumieniem jego krwiożerczych instynktów.. My Polacy nie zostaliśmy bynajmniej tym zaskoczeni. — Gad przecięty ostrzem zwycięstwa usiłuje jeszcze ugryźć.

W umysłach naszych tkwią wyraziście nietylko momenty krwawych zbrodni niemieckich, ale i te fakty, które poprzedziły straszliwą wojnę.

Pamiętamy pierwszą iskrę zarzewia — wkroczenie wojsk niemieckich do Austrii. Pamiętamy tę butę pruską von Neuratha wyrażoną w liście skierowanym do ambasadora Anglii w Berlinie w sprawie Austrii, że Albion miesza się do rzeczy, które do niego nie należą.

Ale pamiętamy również o tym, iż lekcja Anschlussu nie została wtedy należycie zrozumiana przez Wielką Brytanię i Francję. Paul Boncour oświadczył wprawdzie przedstawicielowi Czechosłowacji w Paryżu, że Francja dotrzyma przyrzeczeń. Chamberlain jednak dał wówczas odpowiedź nie zawierającą zobowiązań. Bo Anglia nie lubi zaciągać zobowiązań.

Pierwszy minister oświadczył wtedy jedynie, że rząd Jego Królewskiej Mości wyciągnął co do wtargnięcia armii niemieckiej do Austrii i co do groźby, która ciąży nad Czechosłowacją wniosek, że zbrojenia Anglii muszą być i będą jeszcze bardziej zwiększone.

A przecież były to wydarzenia donioslę w całym tego słowa znaczeniu,

Dziś w obliczu faktów drobniejszych, państwa sprzymierzone nie dają się wprowadzić w błąd, i wymierzając sprawiedliwość w Norymberdze, działają jednocześnie w sposób zapobiegawczy.

Przejaw jakiegokolwiek radykalizmu, próba tak dobrze nam znanych wystąpień są tłumione w zarodku, z zastosowaniem całej bezwzględności.

Doświadczenie nauczyło, że krótkowzroczność i lekceważenie objawów zapalnych stwarza groźbę w odniesieniu do chwili obecnej, a niebezpieczeństwo na przyszłość.

W okresie przedwojennym to i owo państwo korzystając z pewnej zwłoki zapytywało z niepokojem, jak długo będzie ona trwała. Niektórzy ówcześni mężowie stanu, odczuwając niepewność zapytywali siebie z wyrzutem, czy nie uczynili wszystkiego, by zniszczyć równowagę, która stanowiła dla ich krajów konieczność życiową.

Jeden z wybitnych prawicowych publicystów i polityków francuskich Paul Reynod podkreślił już w roku 1938, że nie docenili oni znaczenia i potęgi Związku Radzieckiego oraz wpływu, jaki wywrze na ustabilizowanie stosunków.

Niebezpieczeństwo wynikło z kalkulacji i ospałości.

Wojna Europę zbudziła.

I nietylko Europę.

Po odniesionym zwycięstwie przystąpiono do utrwalenia pokoju na zasadach niewzruszalnych, niszcząc zło od podstaw.

Tego nie mogą jeszcze pojąć niemcy. A może już zrozumieli i jest to odruch zranionej śmiertelnie bestii.

Narody Zjednoczone zaczęły działać. Bo pamiętają powszechnie, głęboko i konsekwentnie o wszystkich wydarzeniach, o najdrobniejszym odruchu niemców, nad którym zawsze wznosi się napis Baltazara.

Andrzej Gryf.

Nowy premier republiki francuskiej

PARYŻ, 24. 1. Agencja „France Presse“ donosi, **że w środę o godz. 15-tej zebrało się francuskie Zgromadzenie Konstytucyjne w celu wyboru premiera Tymczasowego Rządu republiki francuskiej.**

Wobec tego, iż nie osiągnięto jeszcze pełnego porozumienia między przewódcami czołowych partii politycznych, posiedzenie zostało przerwane po 10 minutach.

O godz. 18 m. 45 nastąpiło między przewódcami trzech partii: komunistą Thorezem, socjalistą Auriolem i postępowym katolikiem Bidault. Opracowali oni ostateczny tekst wspólnej deklaracji i osiągnęli pełne porozumienie.

Na wieczornym posiedzeniu Zgromadzenia Konstytucyjnego Feliks Gouin został wybrany 497 głosami szefem Rządu Tymczasowego.

Kandydat prawicowy Clemenceau otrzymał 35 głosów, a gen. de Gaulle — 3.

W najbliższych dniach odbędzie się zebranie Zgromadzenia Konstytucyjnego celem wyboru przewodniczącego na miejsce Feliksa Gouin.

Aresztowania zbrodniarzy

PARYŻ, 24. 1. Agencja „France Presse“ donosi, że na rozkaz gen. Mac-Arthura aresztowano 48 oficerów japońskiej armii okupacyjnej na Filipinach jako przestępców wojennych.

Podziemne miasto w Polsce

POZNAŃ, 24.1. **W tych dniach władze dokonały rewelacyjnego odkrycia zbudowanego przez niemców podziemnego miasta na terenie powiatu sulęcińskiego. Według dotychczasowych danych miasto podziemne, rozciągające się na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów, posiada charakter obiektu przemysłowego, w skład którego wchodzą fabryki części samochodowych, warsztaty mechaniczne, montownie silników i elektrownia.**

O rozmiarach podziemnych budowli świadczy dwutorowa linia kolejowa z rozjazdami do bocznych ulic, świetnie rozwinięta sieć elektryczna zarówno na ulicach jak i w halach fabrycznych oraz dobrze rozbudowana kanalizacja.

Ślady urządzeń mieszkalnych, magazynów, kuchen oraz znalezione książki w językach czeskim i węgierskim, nasuwają przypuszczenie, że w podziemnych zbrojowniach niemcy zatrudniali tysiące robotników cudzoziemskich.

Według zeznań przesłuchanych świadków, mieszkańców Sulęcina, należy się liczyć z możliwością istnienia w podziemiach uzbrojonych grup niemieckich.

Celem dokładnego zbadania terenu, władze milicyjne przygotowują specjalną espedycję, wyposażoną w broń pancerną, świece dymne, lampy dalekosiężne i maski gazowe. Akcja ta niewątpliwie przyczyni się do ostatecznego wyjaśnienia tajemnicy „podziemnego miasta“.

Podział floty niemieckiej

LONDYN, 24. 1. **Agencja Reutera donosi, że wspólnie wydany przez W. Brytanię, Zw. Radziecki i St. Zjednoczonych komunikat stwierdza, że nadające się do użytku jednostki floty niemieckiej wraz z 30 łodziami podwodnymi mają być podzielone w równym stosunku pomiędzy państwa Wielkiej Trójki.**

Rząd Brytyjski zamierza część okrętów niemieckich przypadających W. Brytanii przekazać rządowi francuskiemu. Sprawa ta jest obecnie omawiana przez ekspertów morskich obydwu rządów.

Podział floty niemieckiej pomiędzy państwa sojusznicze został ustalony na konferencji Wielkiej Trójki w Berlinie, w czasie której powzięto również decyzję zniszczenia resztek floty niemieckiej.

Przeznaczone do zniszczenia niemieckie łodzie podwodne, znajdujące się w Wielkiej Brytanii, zostały już zatopione.

Zwolnienie z więzienia wybitnego komunisty

LONDYN, 24. 1. Agencja Reutera donosi z Czungingu, że rząd chiński zwolnił z więzienia członka Centralnego Komitetu Chińskiej Partii Komunistycznej Liao-Szen-Czi, który przebywał w więzieniu około czterech lat.

Liao-Szen-Czi był przedstawicielem komunistów w Hongkongu w 1941 roku i został aresztowany, gdy usiłował wrócić do pozostających pod kontrolą komunistów terytoriów Chin Północnych.

Powrót ambasadora

MOSKWA, 24. 1. W dniu 22 stycznia r. b. powrócił z Warszawy do Moskwy ambasador R. P. prof. Henryk Raabe.

Program Pol. Str. Lud.

WARSZAWA, 24. 1. Na Kongresie PSL między innymi znowelizowano program Stronnictwa, dostosowując go do sytuacji powojennej.

Streszczenie 16 haseł programowych Stronnictwa wygląda następująco:

1 Prawdziwie Niepodległa i Samodzielna Polska jest najdroższym skarbem c h ł o p ó w, którego strzec i bronić będą i za który nawet najwyższą cenę krwi płacić powinni.

2 Polska Odrodzona na zawsze musi być Polską Ludową. O jej rządach mają decydować swobodnie chłopi, robotnicy oraz inne warstwy twórczej pracy.

3 PSL na stałe i bez zastrzeżeń może uczestniczyć tylko w rządach ludowych, w sposób konstytucyjny i na podstawie niesfałszowanej woli ludu powołanych. PSL domaga się, aby współudział chłopów w odpowiedzialności za Państwo był współmierny z ich znaczeniem społecznym, gospodarczym i moralnym w życiu narodu.

4 Solidna walka i praca wespół z klasą robotniczą. Warunkiem współpracy obozu demokracji jest bezwględne unikanie przewagi i nacisku jednej warstwy ludowej na drugą.

5 PSL wchodzi do obozu z wyraźnym ideowo-społecznym obliczem. Stronnictwo wierzy w moralne siły człowieka, w jego zdolność do wzajemnej pomocy i uważa to za główny czynnik rozwoju społecznego. Wyznaje wielkie idee chrystianizmu, na których chce oprzeć odrodzenie moralne społeczeństwa.

6 Sprecyzowanie pojęcia demokracji. Zasada pełnej wolności człowieka w życiu prywatnym i publicznym. Wojna powinna była całkowicie pogrzebać wzory totalistycznych rządów. Państwo w żadnym wypadku nie może obalić swobód obywateli. Stronnictwo nigdy nie dopuści. aby powróciły sanacyjne czasy, kiedy wyrocznią i stróżem prawowitości obywatelskiej była „granatowa policja".

7 Wybory muszą się odbywać zgodnie z Konstytucją Marcową oraz z ordynacją wyborczą z jej zasadami zgodną. Przyszły Sejm winien być Sejmem Konstytuc., który uchwali nową konstytucję Polski Ludowej, gwarantując republikańsko-demokratyczny ustrój Państwu. W tym ustroju tylko wola Narodu może być źródłem wszelkich praw. Sejm musi być wybierany w wyborach powszechnych, tajnych, bezpośrednich i proporcjonalnych.

8 Dokonane fakty przebudowy ustroju społeczno-gospodarczego cofnięte być nie mogą. Ani ziemia nie wróci do obszarników, ani przemysł do fabrykantów, ani też banki do bankierów.

9 Czasy wyzysku pracy rolnej muszą całkowicie przeminąć. Praca rolnika musi przynosić współmierne do innych zawodów korzyści. Równowaga cen na produkty rolnicze i towary przemysłowe musi być sprawiedliwie ustalona.

10 W wykorzystaniu zdobyczy kulturalnych chłopi chcą w pełni uczestniczyć. Szkoła dla chłopskich dzieci musi być szeroko otwarta. Chłopi byli i są współtwórcami polskiej kultury.

11 O całkowitej klęsce Niemiec i o naszym wyzwoleniu zadecydowały potężne siły zbrojne sprzymierzonych demokracji, z którymi pragniemy utrwalić związki przyjaźni i pokojowej współpracy. Przede wszystkim z sąsiednim Zw. Radzieckim chcemy ugruntować i utrwalić zawarte przymierze. Uprzedzenia, spory i zatargi przeszłości chcemy usunąć. Dawne przymierze z Wielką Brytanią i Francją chcemy utrzymać i dostosować do warunków pokojowej współpracy. Ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej pragniemy nadal rozwijać serdeczne związki przyjaźni i ugruntować nigdy niezapomniane „Cztery Wolności" ogłoszone dla ludzkości przez Wielkiego Prezydenta Franklina Roosevelta.

12 Utrzymanie ścisłych związków przyjaźni z sąsiedzkimi i pobliskimi narodami. Szczególnie do narodów słowiańskich szczera chęć współpracy na polu gospodarczym i kulturalnym. Stronnictwo uważa, że nadeszła już epoka solidarności i współdziałania wszystkich narodów słowiańskich.

13 Powitanie z radością organizowania pokoju światowego w oparciu o Organizację Narodów Zjednoczonych. W oparciu o nią będzie zbudowane, trwałe, zbiorowe bezpieczeństwo świata.

14 Do współpracy międzynarodowej Polska staje ogromnie wycieńczona po olbrzymich zniszczeniach. Mamy dokonać olbrzymiego zadania, od którego w wielkim stopniu zależna jest nasza niepodległość. Jest nim uporządkowanie i zagospodarowanie Odzyskanych Ziem Zachodnich. Chłopi polscy muszą w wykonaniu tego zadania spełnić czołową rolę.

15 Potępienie rozrastającej się zajadłości walk politycznych, potępienie posługiwania się kłamstwem, oszczerstwem i bratobójczą walką.

16 Program Jedności Ruchu Ludowego. Sami chłopi muszą o tej jedności decydować, broniąc się przed czynnikami obcymi temu ruchowi. Pokój i pojednanie pośród ludzi dróg, które wytyczają sobie jeden wspólny cel — Odbudowę Polski Ludowej.

Wicepremier Mikołajczyk prezesem P. S. L.

WARSZAWA, 24. 1. W trzecim dniu obrad Kongres PSL przeprowadził dyskuję nad referatami i dokonał wyboru władz stronnictwa. Prezesem PSL wybrany został wicepremier Mikołajczyk.

Strajki w U. S. A.

WASZYNGTON, 24. 1. Do jednego milion pięciuset tysięcy strajkujących robotników w Stanach Zjednoczonych w dniu dzisiejszym mają się przyłączyć pracownicy kolejowi w liczbie 215 tysięcy. W sprawie przystąpienia do strajku obraduje również kongres robotników przetworów mięsnych. Prezydent Truman zapowiedział oddanie fabryk konserw pod kontrolę rządową.

Nacjonalizacja Banku Angielskiego

LONDYN, 24. 1. Agencja Reutera donosi, że Izba Lordów przyjęła w drugim czytaniu ustawę o nacjonalizacji Banku Angielskiego. Prezes Banku oświadczył, że cena wykupu dla akcjonariuszy jest sprawiedliwa. Niezadowoleni akcjonariusze mogą każdej chwili sprzedać swój udział, za cenę wyższą niż ta, po której nabyli swoje akcje.

Dokument mordu w Katynie

NORYMBERGA, 24. 1. W posiadaniu delegacji radzieckiej znajduje się dokument, dotyczący mordu popełnionego na oficerach polskich w Katynie.

Dokument ten jest następujący:

Nadawca: Wydział Administracji w Warszawie.

Adresat: Hauptableilung inner Verwaltung — Krakau — Ministrerialtrat Weihrauch.

Warszawa 3 maja 1943 r., g. 17 m. 40.

Ściśle tajne! Pilne!

Wczoraj wróciła z Katynia część delegacji Polskiego Czerwonego Krzyża. Przywieźli łuski nabojów użytych przy rozstrzeliwaniu ofiar w Katynie. Okazało się, że łuski są pochodzenia niemieckiego, kalibru 7,65, marki „Heke". List w drodze.

O. N. Z.

LONDYN, 24. 1. Dziś odbędzie się plenarne posiedzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych poświęcone omówieniu sprawy kontroli nad energią atomową. W dniu wczorajszym odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Gospodarczo-Społecznej. Prezesem Rady został kierownik delegacji indyjskiej. W dniu dzisiejszym ma zebrać się także Rada Bezpieczeństwa celem załatwienia ostatecznego wyboru Sekretarza Generalnego ONZ. Wśród kandydatów znajdują się: ambasador Kanady w Waszyngtonie, ambasador Jugosławii w Waszyngtonie, ambasador Francji w Waszyngtonie i norweski minister Spraw Zagranicznych.

W najbliższych dniach wejdą pod obrady Rady Bezpieczeństwa sprawy Grecji, Indonezji i Persji.

Ku czci Lenina

MOSKWA, 24. 1. W całym Związku Radzieckim odbyły się zebrania poświęcone pamięci Lenina.

W Leningradzie na uroczystym zgromadzeniu poświęconym pamięci Lenina przemawiał sekretarz Leningradzkiego Komitetu Partii, Szirakow. Mówił on o wielkiej idei Lenina, która otwiera nową erę w historii ludzkości i o wielkich rewolucyjnych tradycjach proletariatu leningradzkiego.

Charakterystyczny jest wzrost zainteresowania dla dzieł Lenina. W ciągu ostatnich kilku dni z trzech bibliotek państwowych w Woronożu wypożyczono 1740 egzemplarzy dzieł Lenina.

W Erywaniu zorganizowano szereg odczytów oraz wystawę foto-dokumentów ilustrujących życie i dzieła Lenina.

Ludność radzieckiej Estonii upamiętniła 22-ą rocznicę śmierci Lenina przez urządzenie szeregu zgromadzeń z udziałem chłopów, robotników i inteligencji pracującej.

W Alma-Ata odbyło się szereg odczytów i imprez.

O granicę włosko-jugosłowiańską

LONDYN, 24. 1. Agencja Reutera donosi, że Specjalna Komisja czterech mocarstw wkrótce ma opuścić Londyn w celu zaznajomienia się z zagadnieniem granicy pomiędzy Jugosławią a Włochami oraz problemem spornych terytoriów dookoła Triestu.

Rada Naczelna Stron. Demokratycznego

WARSZAWA, 24. 1. W Warszawie toczą się obrady Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego. W obradach między innymi bierze udział ambasador R. P. w Jugosławii minister Wende, minister Rabanowski, minister Chajn i inni. Przewodniczącym obrad wybrano prof. Michałowicza. Zebrani na zjeździe wysłuchali referentów: ambasadora Wendego, ministra Chajna i Rabanowskiego oraz posła Klimowicza i dyrektora Arczyńskiego.

W toku obrad przybył minister Spraw Zagranicznych W. Rzymowski, który przedłożył zebranym sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu obrad ONZ. Równolegle z obradami plenum Rady Naczelnej S. D. odbywają się posiedzenia szeregu komisji.

„Poznań" i „Śląsk" w Gdyni

GDYNIA, 24, 1. Do portu przybyły dwa polskie statki: „Śląsk" z ładunkiem 526 ton darów UNRRA oraz „Poznań", który przywiózł na swym pokładzie 2615 ton rudy.

Banicja Habsburgów

LONDYN, 24. 1. Agencja Reutera donosi, że rząd austrriacki wydał ustawę zabraniającą powrotu Habsburgów do Austrii i skazującą ich na banicję.

Ustawa zyskała pełne poparcie Międzysojuszniczej Komisji Kontrolnej.

Protest

LONDYN, 24. 1. Delegacja Związków Zawodowych pod przewodnictwem sir Waltera Citriene odwiedziła ministra Pracy Isaacka oraz ministra Rolnictwa Williamsa i złożyła protest przeciwko zatrudnieniu niemieckich jeńców wojennych w przemyśle i na roli. Użycie jeńców, którzy są opłacani poniżej stawek normalnych, pozbawia pracy robotników brytyjskich.

Hess chce się sam bronić

NORYMBERGA, 24. 1. W dniu wczorajszym prowadzono oskarżenie przeciwko dalszym poszczególnym oskarżonym w procesie norymberskim. Oskarżenie Hessa zostało odroczone ze względu na chorobę jego obrońcy. W związku z odroczeniem oskarżenia Hess oświadczył, że ma zamiar bronić się sam i złożył na ręce Trybunału odpowiednią prośbę.

Skolei przystąpiono do odczytania aktów oskarżenia przeciwko Hansowi Fitsche, von Pappenowi i Neurathowi.

Miliony egzemplarzy

MOSKWA, 24. 1. Według danych Wszechzwiązkowej Izby Wydawniczej w ZSRR prace Włodzimierza Lenina ukazały się w 3834 wydaniach, w 76 językach, w ogólnym nakładzie 146 milionów 400 tysiącach egzemplarzy, z czego 122 miliony 981 tysięcy egzemplarzy wydano w języku rosyjskim.

W czasie trwania wojny to znaczy od 1. 7. 1941 do 1. 7. 1945 roku prace Lenina wyszły w 189 wydaniach w nakładzie 6 milionów 158 tysięcy egzemplarzy.

Jest rzeczą charakterystyczną, że 134 z tych wydań, są to przekłady na obce języki. Podczas wojny ukazały się pierwszy i drugi tom wydania zbiorowego prac Lenina w języku ormiańskim, jeden tom w języku azerbejdżańskim, prace wybrane w w dwóch tomach w językach turkmeńskim, żydowskim, a częściowo także w rumuńskim. Poza tem wydano 2 tomy w języku hiszpańskim.

Na łono Ojczyzny

GDAŃSK, 24. 1. Działająca na terenie miasta Gdańska Komisja Weryfikacyjna przywraca polskości osoby pochodzenia polskiego, które uległy germanizacji na skutek długoletniego oderwania tych ziem od Polski.

Bilans półrocznej pracy Komisji Weryfikacyjnej zamyka się cyfrą zgłoszonych 9300 osób, obywateli t. zw. „Wolnego Miasta Gdańska". Spośród tej liczby odrzucono wnioski 1250 osób, zaś resztę przyjęto.

8050 byłych obywateli gdańskich złożyło deklarację wierności Demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Połowa ze zgłoszonych włada płynnie językiem polskim, 25% słabo, zaś pozostałe 25% nie zna wogóle języka polskiego. Jest to wynik kilkuwiekowych wpływów niemieckich na tych prastarych ziemiach polskich.

Podkreślić należy, iż między składającymi deklarację wierności znajduje się znikomy odsetek spośród dawnej „Polonii Gdańskiej". Już w pierwszych tygodniach wojny obywatele ci zostali przez zbirów hitlerowskich w bestialski sposób wymordowani lub zamęczeni w niemieckich obozach koncentracyjnych.

Likwidacja bandy

WARSZAWA, 24. 1. Komenda Wojewódzka Milicji Obywatelskiej w Kielcach przy pomocy kompanii operacyjnej i kursu dla szeregowych dokonała obławy na bandytów grasujących na terenie Zagowa pow. opatowskiego. W wyniku akcji ujęto 64 osoby, oskarżone o dokonywanie napadów z bronią w ręku.

Dla polskich repatriantów

MOSKWA, 24. 1. **W ślad za pomocą dla repartiantów polskich w ZSRR udzieloną przez rząd polski głównie w środkach żywnościowych, które już zostały rozprowadzone do obozów zamieszkałych przez Polaków i częściowo rozdane ludności polskiej, nadeszła do Związku Patriotów Polskich wiadomość z zarządu handlu specjalnego przy Komisariacie Ludowym Handlu ZSRR o decyzji rządu radzieckiego włączenia w plan państwowy na pierwszy kwartał 1946 roku wyprodukowania dla polskich repartiantów znacznej ilości obuwia i odzieży.**

Ogółem ma być przydzielonych 50 tysięcy par obuwia, 100 tysięcy metrów materiałów odzieżowych i 400 tysięcy metrów materiałów bieliźnianych.

Wydział Opieki Społecznej Zw. Patriotów Polskich opracował plan rozdziału tej pomocy między obwodami.

Dzieci polskie do Szwajcarii

WARSZAWA, 24. 1. Już w najbliższym czasie dzieci polskie zaczną korzystać z gościny w Szwajcarii. Organizacją akcji opieki nad dziećmi ze strony szwajcarskiej zajmuje się specjalny wydział Szwajcarskiego Czerwonego Krzyża, ze strony polskiej — Polski Czerwony Krzyż. Akcja zakrojona jest na szeroką skalę i obejmuje dzieci chore na gruźlicę kostną, gruczoły, drogi oddechowe i t. p. Akcja obejmie dzieci od lat 3 do 13 w trzymiesięcznych turnusach. Dzieci te będą umieszczone w sanatoriach i domach wypoczynkowych, przyczym opiekę sprawować będą nad nimi opiekunki szwajcarskie i polskie.

Niezależnie od powyższej akcji korzystać będą z gościny Szwajcarii dzieci, umieszczone w domach prywatnych, czym zajmuje się Szwajcarski Komitet Pomocy Polsce.

Delegaci żydowscy w Polsce

WARSZAWA, 24. 1. Do Polski przybyli delegaci Światowego Kongresu Żydowskiego dr. Margoshew i Louis Segal.

Dr. Margoshews jest redaktorem dziennika w Nowym Jorku, Louis Segal zajmuje stanowisko Generalnego Sekretarza, jednego z największych związków robotniczych w Ameryce „Żydowskiego Narodowego Zw. Robotniczego".

Goście zamierzają w ciągu miesięcznego pobytu zwiedzić większe skupienia Żydów w Polsce. Zadaniem ich jest zapoznanie się z sytuacją Żydów w Polsce, by o tym poinformować opinię w Ameryce.

Delegaci przybyli na zaproszenie Centralnego Komitetu Żydów w Polsce.

Przybył również do Warszawy na krótki pobyt specjalny korespondent dziennika „Haarec" z Tel Avivu, redaktor Shimon Samet.

Z Komisji Centralnej Związków Zaw.

WARSZAWA, 24. 1. W dniach 20, 21 i 22 bm. odbyło się w Warszawie posiedzenie Wydziału Wykonawczego Komisji Centralnej Związków Zawodowych z udziałem przewodniczących i sekretarzy generalnych zarządów poszczególnych związków oraz przewodniczących O. K. Z. Z.

Referat na temat sytuacji w kraju, taktyki Zw. Zaw. i polityki władz wygłosił Generalny Sekretarz KCZZ ob. Rusinek. Dalsze referaty wygłosili ob. Sokołowski, który omówił politykę aprowizacyjną kraju, przewodniczący KCZZ ob. Witaszewski, który przedstawił zebranym działalność Zw. Zaw. w zagospodarowaniu ziem odzyskanych oraz ob. Szczęśniak. który poruszył zagadnienie akcji mieszkaniowej dla mas pracujących.

W ożywionej dyskusji brali udział wszyscy delegaci z terenu. W obradach wziął udział: minister Przemysłu ob. Minc, minister Aprowizacji ob. Sztachelski, wiceminister Pracy i Opieki Społecznej ob. Mantel, wiceminister Administracji ob. Wolski, Prezes Centralnego Urzędu Planowania ob. Bobrowski oraz dyrektorzy departamentów zainteresowanych ministerstw.

Powzięte uchwały będą w najbliższych dniach opublikowane oraz przesłane odpowiednim ministrom.

Gdzie są gestapowcy?

CIESZYN, 24. 1. Prasa czeska informuje, że tylko czterech gestapowców cieszyńskich znajduje się pod kluczem w więzieniu w Morawskiej Ostrawie. Jeden z nich, osłowiony Gradel, „kat Cieszyna" został już zgładzony, trzech pozostałych oczekuje na swoją kolejkę.

Gdzie są jednak inni? — zapytuje prasa — podobno uciekli na zachód. Czy nie dałoby się ich tam odszukać?

Konferencja ministrów

LONDYN, 24. 1. Agencja Reutera donosi, że brytyjski minister Spraw Zagranicznych Bevin i amerykański Sekretarz Stanu Byrnes spotkali się we wtorek wieczorem z zastępcą Komisarza Ludowego dla Spraw Zagranicznych ZSRR Wyszyńskim w celu omówienia spraw ONZ oraz zaznajomienia się z poglądami Zw. Radzieckiego na niektóre zagadnienia rozpatrywane na Zgromadzeniu.

Przybytek książki

Cisza i skupienie. Wydaje mi się, że wszyscy tu zgromadzeni nietylko starają się mówić ciszej, ale poruszają się z namysłem, by nie wykonać niepotrzebnego ruchu.

Przy okrągłym stole obok okna kilka osób pochylonych nad katalogami przegląda uważnie starannie wypisane na maszynie spisy książek. Przed ladą trudno się przecisnąć. Zresztą każdy czeka na swoją kolejkę i nie potrąca swych sąsiadów tak, jak to się zdarza w innych wypadkach.

Za ladą jasne, wysokie półki, na których widnieją uszeregowane książki...

Miejska Biblioteka-Czytelnia, mieszcząca się przy ul. Kościuszki w gmachu niczym nie różniącym się od zewnątrz od innych kamienic. Wewnątrz natomiast uderza mnie odrazu ład i porządek niemal pedantyczny.

Jakież zmiany zaszły od czasu mojej ostatniej bytności. A przecież to tak niedawno jeszcze widziałem stosy zgromadzonych książek, uratowanych przed zagładą niemiecką.

Pamiętam pierwsze dnie pracy kierowniczki ob. Chądzyńskiej, szkolenie personelu, zapał wszystkich przy tej pracy, której nagrodą jest w stosunku do wykonanej pracy niemal wyłącznie świadomość wypełnienia powierzonego sobie zadania...

Pamiętam pierwsze dnie po otwarciu Biblioteki, kiedy to zaledwie kilka osób zaglądało do jasnych, czystych sal, jakby z niedowierzaniem, że już naprawdę można wypożyczyć dobrą książkę polską.

Przybywa ich z dnia na dzień. Obecnie Biblioteka ma 800 stałych abonentów, a ilość książek oddanych do użytku wzrosła ostatnio o 2500.

Biblioteka jest czynna w poniedziałki, środy i piątki od godziny 9—12 i od 15 do 19. Pozostałe dnie są poświęcone szeregowaniu książek jeszcze nieskatalogowanych, umieszczonych tymczasowo w osobnych pokojach, do których wstęp mają jedynie upoważnieni do tego. Wśród tych tysięcy tomów znajdują się rzeczy o wielkiej wartości historycznej, wydane przed kilkuset laty.

Naturalnie nie będą one dostępne dla wypożyczających. Zresztą dla abonentów przybywa również sporo zarówno przy segregowaniu, jak i dzięki staraniom o nowości.

Niestety, trzeba tu zwrócić uwagę, nie wszyscy abonenci rozumieją dokładnie wartość książki. Niektórzy zapominają, że jest ona dobrem publicznym i dbają niedostatecznie o staranne przechowywanie w domu, niszcząc okładki. Zdarza się również przetrzymywanie poszczególnych tomów ponad okres dozwolony regulaminem, co siłą faktu hamuje proces rozpowszechniania czytelnictwa i przysparza Kierownictwu pracy oraz kosztów, związanych z upomnieniami...

Rzecz charakterystyczna i zrozumiała do pewnego stopnia. Znacznie większe zainteresowanie książką wykazuje młodzież. Obok książek związanych z pracą szkolną interesują się żywo beletrystyką, co mniej daje się zauważyć u starszych.

Kilka chwil pobytu w Bibliotece mija mi niepostrzeżenie. Kerowniczka opowiada o pracy personelu, o trudnościach, o pomocy Ministerstwa Oświaty i ze strony społeczeństwa, prosząc jednocześnie o zaznaczenie, że firma Kuligowski jako drugi już dar dla Biblioteki wykonała i dopomogła oprawić portret Stanisława Przybyszewskiego, który pochodził z Kujaw.

W początkowym okresie wiele trudności nasuwała sprawa wyszkolenia personelu. Przy dobrych jednak chęciach wszystko da się zrobić.

Obecnie kierowniczka posiada już pomoc wykwalifikowaną. Trzeba było jednak dołożyć wiele starań i poświęcić niemało czasu na wskazówki oraz przygotowanie. Dodajmy do tego jeszcze ciężkie warunki pierwszego okresu: chłód w lokalu i wszelkiego rodzaju trudności techniczne. Z uznaniem należy podkreślić, że wszystko to zostało pokonane.

Rzucam jeszcze okiem wgłąb lokalu. W sali Czytelni, przy stołach siedzi pochylone nad pismami i książkami grono ludzi. Na twarzach widnieje spokój i skupienie. Są w tej chwili zdala odemnie, w krainie pięknego słowa i głębokiej myśli, które pokolenia przekazują pokoleniom w postaci książki.

Anwicz.

Kronika

DYŻURY APTEK:
Dziś pl. Dąbrowskiego

KINA
„Bałtyk“ i „Polonia“
Wzruszający film tryumfującej miłości p. t.
Czekaj na mnie

Kalendarzyk słowiański
Miłowita
Gdy na Pawła nawrócenie wiatr wieje
To rychło potem deszcz leje
Słońce:
wschód o godzinie 7.26
zachód o godzinie 16.09

Dzisiaj
PIĄTEK
25
STYCZNIA
nar. św. Pawła

W lusterku

Jeden za wszystkich

Decydują wszyscy wspólnie,
że się zrobi tak ogólnie,
tak ogólnie wszyscy razem,
razem, zgodnie i odrazu.

Kiedy przyjdzie do roboty,
każdy wtedy ma kłopoty:
ten jest chory, z tamtym bieda,
a robotę... robi jeden!

Agapit.

Osobiste. Dowiadujemy się, że na stanowisku Kierownika Powiatowego Oddz. Inf. i Propagandy nastąpiła zmiana: ustąpił dotychczasowy kierownik ob. Stefan Szelążek, a na jego miejsce został mianowany ob. Tadeusz Adamczewski.

Koło Młodzieży PCK przy szkole Nr. 1 w Włocławku urządza w niedzielę 27 bm. miłą uroczystość przyrzeczenia członków Koła. W nabożeństwie w Katedrze o godz. 9 wezmą udział wszystkie Koła Młodzieży PCK szkół włocławskich ze swoimi sztandarami, poczym młodzież uda się do szkoły Nr. 1 przy ul. Stodólnej, gdzie o godz. 10-ej odbędzie się wspomniana uroczystość w obecności pełnomocnika Oddziału Włocławskiego PCK, prezesa Lasińskiego i prezydium Komitetu PCK, oraz zaproszonych przedstawicieli władz, społeczeństwa i rodziców.

Pomoc zimowa. Pow. Oddz. Inf. i Propagandy we Włocławku organizuje zbiórkę na rzecz Pomocy Zimowej dla najbiedniejszych. W tym celu zostały w powiecie powołane lokalne komitety Pomocy Zimowej; komitety te otrzymały specjalnie wydrukowane nalepki, ze sprzedaży których pieniądze będą wpłacane na konto nr. 87 do Pow. KKO.

Z życia Świetlicy PPR. w Włocławku. Dnia 22. 1. 46 r. w Świetlicy Polskiej Partii Robotniczej we Włocławku odbyło się zebranie członków, celem uczczenia pamięci Wodza proletariatu, tow. Lenina.

Fragmenty z życia tego wielkiego człowieka odczytał tow. Lejman Stanisław, które zebrani około 400 towarzyszy, wysłuchali z wielkim zainteresowaniem.

Zdając sobie sprawę czem był tow. Lenin dla świata pracy, oddajemy cześć zasłużoną temu Wodzowi proletariatu.

Miejsk. Oddz. Inf. i Prop.
m. Włocławka.

Jeden z byłych mieszkańców naszego miasta, obecnie wicestarosta w Lwówku na Śląsku Dolnym zawiadamia nas, że Starostwo tamtejsze poszukuje do pracy od zaraz:

5 sekretarzy gmin, 10 pomocników sekretarzy, 10 maszynistek, 10 rachmistrzów, kilku bankowców dla zorganizowania KKO, różnych pracowników do Starostwa w tym: referent karno - administracyjny i społeczno-polityczny.

Pracownicy referendarscy otrzymują uposażenie wg. VII gr., sekretarze gminni w-g VIII gr. Do wynagrodzenia dodatkowo dochodzą: stołówka, dodatki na mieszkanie, światło i opał.

Zgłoszenia kierować: Lwówek, Dolny Śląsk, Starostwo Powiatowe. Aleje Wojska Polskiego 27a.

Klub Szachistów. Zamierzając wznowić działalność na terenie naszego miasta Klubu Szachistów, Tymcz. Komitet Organizacyjny wzywa wszystkich szachistów do przybycia na zebranie organizacyjne, które odbędzie się w niedzielę 27 stycznia o godz. 11-ej w lokalu Rady Zw. Zaw. (Słowackiego 1a, I p.).

W niedzielę, dnia 27 rb. odbędzie się o godz. 16 w Teatrze Ziemi Kuj. koncert zwiększonej orkiestry ZNP. przy współudziale ob. W. Czuchowskiej - Pietraszewskiej — śpiew i profesora P. Bojakowskiego — akompaniament. Na program złożą się utwory E. Bacha, Karłowicza, Lehara, Moniuszki, Noskowskiego i innych.

Balet Tanagra. Wystąpi w piątek dwukrotnie: o godz. 16 i 19. Przedstawienie wtorkowe gości wykazało wysoki poziom tańców, zarówno solowych jak zespołowych, staranne opracowanie poszczególnych numerów tanecznych oraz barwne i efektowne stroje. Szczególnie podobał się bardzo dobry oberek. Hucznymi oklaskami publiczność zmusiła gości do bisowania go.

„Kryzys minął“ — taki tytuł nosi komedia Nałęcza, wystawiona w ubiegłą sobotę przez Teatr Ziemi Kujawskiej. Lekka, bezpretensjonalna rzecz podobała się publiczności premierowej, a komiczne sytuacje wzbudziły szczery humor.

Żywy tok akcji, splot szeregu nieporozumień, dobrze podpatrzone przez autora sylwetki oraz tempo trzymają uwagę widza w napięciu.

NADESŁANE:

Swego czasu mieszkańcy dzielnicy za Wisłą Szpetal wystąpili do Zarządu mg. Włocławka z momeriałem o stworzenie ludzkich warunków przejazdu przez Wisłę. Dużu artykuł w tej sprawie był zamieszczony w „Wiadomościach Włocławskich“. Jeden z punktów memoriału omawiał sprawę położenia kładki przez most, aby w chwili zamarznięcia Wisły, lub puszczania lodów, gdy ani łodzią, ani kursującym „samowarkiem“ nie będzie można przejechać, obywatele Szpetala, a w szczególności młodzież szkolna i pracownicy mogli się przedostać do miasta. Niestety, nic w tej sprawie nie zrobiono. Dzięki ustępliwości kierownictwa rozbiórki mostu można obecnie przejść kładkami położonymi dla pracowników zajętych przy rozbiórce, ale kładka ta nie jest obliczona na ludzi starszych, nie raz z tobołkami. Skakanie przez miejsca gdzie nie ma kładki i chodzenie po kładce przy obślizgłych od szronu deskach i drabinach jest ekwilibrystyką i że do dziś nikt się nie zabił, lub nóg nie połamał, zawdzięczać tylko można Opatrzności Boskiej, a nie staraniom Zarządu miasta. Że Zarząd Rozbiórki Mostu nie stara się warunków przejścia poprawnć nie można się dziwić, bo na jego potrzeby obecny stan prowizoryczny jest wystarczający, że jednak Zarząd miasta Włocławka w porozumieniu z Zarządem rozbiórki mostu nie postara się o poprawienie kładki — wydaje się bardzo dziwne. Położenie z zapasów miejskich więcej desek i zrobienie w kilku miejscach poręczy, nie zubożyło by miasta.

Gdyby, który z radnych Miejskiej Rady Narodowej zechciał się przejść po kładce i zarazem posłuchać życzeń, które płyną pod adresem tak Zarządu Miejskiego jak i Rady — napewno by się sytuacja poprawiła. A tak, to mamy nadzieję, że jak Wisła całkiem zamarznię lub też zejdą lody, to na przyszły rok będzie lepiej.

Zechce Obywatel Redaktor przyjąć te kilka słów i zamieścić je w Jego poczytnym piśmie, a może choć w ten sposób poruszona Rada Miejska spojrzy litościwszym okiem na zapomnianych Zawiślaków.

Z poważaniem
Wierny Czytelnik.

Program Radiowy

PIĄTEK, 25 stycznia.

Dziennik: 7.00, 8.00, 12.10, 19.40, i 22.45.

Przegląd prasy: 7.50, 18.15, i 22.05.

Muzyka: 7.15, 12.25, 16.20, 17.30, 18.20, 20.00, 22.00, i 23.00.

Skrzynka poszukiwania rodzin: 12.50, 18.50, 21.30 i 23.25.

Audycje specjalne: dla wsi — 13.05, "Jedziemy na zachód" — 13.20, PCK — 14.40, dla młodzieży —16.45, wojskowa — 1700, sportowa — 17.15, z życia narodów słowiańskich — 19.05, Ligi Morskiej — 19.55 i dla Polaków zagranicą — 21.00.

Różne: odczyt popularno-naukowy —18.00, utwory A. Mickiewicza — 20.45 i 10 minut poezji — 22.30.

Szanowny ob. Redaktorze!

Bawiąc przejazdem we Włocławku zatrzymałem się przez kilka godzin na obiad. Troskliwość i staranna obsługa z jaką spotkałem się, skłaniają mnie do wyrażenia tą drogą słów podziękowania oraz podkreślenia, że zachowam w pamięci te chwile spędzone w Waszym mieście.

Właściciele restauracji „As“, ich uprzejmość, staranna obsługa oraz smaczne potrawy są dla podróżującego dużym udogodnieniem.

Jako przyjezdny, bawiący w Waszym mieście krótko, pragnę tą drogą złożyć podziękowanie. Przepraszając za błędy mego listu, pozostaję z poważaniem **Józef Wernik.**

ZAWIADOMIENIE.

Polskie Radio — Biuro Rejon. Włocławek.

Z rozporządzenia Dyrekcji Okręgowej Polskiego Radia w Bydgoszczy wzywamy wszystkich abonentów radiowych i głośnikowych do uregulowania wszystkich zaległości do dnia 31 stycznia 1946 r. Po tym terminie odbiorniki radiowe zostaną zaplombowane, a posiadacze ich zapłacą podwójnie przy ponownym zgłoszeniu. Głośniki radiowe będą odłączone i zabrane.

Zarząd Związku Cechów Rzemieślniczych we Włocławku zawiadamia niniejszym wszystkich członków, że w dniu 27 stycznia 1946 r. o godzinie 15 w pierwszym terminie i o godzinie 16 w drugim terminie bez względu na ilość obecnych członków zebranie będzie prawomocne, odbędzie się Walne Roczne Zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego i asesorów.
3. Odczytanie protokółu z poprzedniego zebrania.
4. Sprawozdanie Zarządu z działalności.
5. Sprawozdanie kasowe.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
7. Zatwierdzenie budżetu na rok 1946.
8. Wybory Zarządu.
9. Wybór Komisji Rewizyjnej.
10. Wolne wnioski.

Zebranie odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Kościuszki 6. Zarząd prosi o punktualne przybycie. ZARZĄD.

Ogłoszenia drobne

UWAGA! Transportowcy, Szoferzy, Związek Transportowców, Szoferów podaje do wiadomości, że zebranie Związku odbędzie się w sobotę o godz. 16 przy ul. Słowackiego 1 (Rada Zw. Zawodowych). ZARZĄD.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartkę żywnościową na nazwisko: Paczkowska Jadwiga, Słowackiego 2.

UNIEWAŻNIAM zgubione kartki żywnościowe na nazwisko: Szczerbiak Władysława, zam. w Machnaczu, pow. Włocławski.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartkę żywnościową I kat. na nazwisko: Szczupakowski Franciszek, zam. Kaliska 82.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: Józef Płocharski, Antoni Płocharski, Marianna Płocharska, zam. w Nowej Wsi, gm. Śmiłowice.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartkę żywnościową na nazwisko: Białecka Maria, Niecała 12.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ. E — 08 25

Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.